

20 - Schrijfoefeningen organiseren op basisniveau

Doelstelling: Voorstellen en voorbeelden aanreiken rond het inlassen van schrijfoefeningen tijdens je taalondersteuningsactiviteiten, zelfs voor deelnemers met een laag vaardigheidsniveau in de doeltaal.

Het belang van eenvoudige berichten schrijven

Vluchtelingen hebben om praktische of persoonlijke redenen vaak de behoefte om korte boodschappen te noteren in hun nieuwe taal. Dat is een hele uitdaging voor beginners en laaggeletterden of mensen die niet vertrouwd zijn met het Latijns schrift. Vluchtelingen moeten misschien een sms of een e-mail schrijven of beantwoorden in de taal van hun gastland, voornamelijk wanneer ze met iemand willen afspreken, een afspraak annuleren enz. Het kan ook dat ze een handgeschreven berichtje moeten achterlaten waar ze verblijven. Ze zullen uiteraard ook weleens een formulier moeten invullen, bv. wanneer ze een aanvraag voor een uitkering indienen, zich inschrijven in de bibliotheek of zich aansluiten bij een club enz.

Schrijfoefeningen organiseren

Begin met na te gaan of de deelnemers al kunnen lezen en schrijven in de nieuwe taal en/of in andere talen. Wanneer ze zeer laaggeletterd zijn, zullen speciale oefeningen nodig zijn.

Als ze problemen hebben met het Latijns schrift, maar toch hun eigen naam kunnen schrijven, laat je hen bij wijze van oefening een eenvoudig formulier met basisinformatie lezen en invullen, bv.:

- voornaam,
- familienaam,
- nationaliteit,
- adres.

Je kunt de inhoud en de volgorde aanpassen en extra info toevoegen zoals geboortedatum, beroepsactiviteit enz.

Als er een computer voorhanden is, kun je de deelnemers vragen om dergelijke formulieren (die jij hebt aangemaakt) op het scherm in te vullen met behulp van het toetsenbord en ze dan op te slaan of door te sturen. Zo raken ze vertrouwd met verschillende lettertypes.

Reallife oefeningen

1. Stuur de deelnemers een uiterst eenvoudig sms'je, bv. "*Dag Kadir. We ontmoeten elkaar om 16 uur*"; "*Morgen is er geen les*"; "*Dag Fatima. Wil jij melk voor mij gaan kopen?*" enz. (Je zal daarvoor eerst hun telefoonnummer moeten vragen. Niet iedereen is daarvoor te vinden of heeft zin om met jou te sms'en. Dring niet aan).
2. Vraag de vluchtelingen om deze eenvoudige zinnestukjes met de hand of/en op hun smartphone over te schrijven. Vraag hen ook om een simpel mondeling antwoord te geven, bijvoorbeeld: "*Oké, tot 4 uur dan*"; "*Oké, dankjewel*"; "*Oké, komt in orde*" enz. Vraag hen daarna om je bericht schriftelijk te beantwoorden.

3. Nadat ze hierop hebben geoefend, kan je hen voor enkele gelijkaardige situaties plaatsen (of hen naar suggesties vragen) zoals een afspraak maken, iemand op de koffie uitnodigen, iemand een vraag stellen (bv. "*Waar is de post?*", "*Hoe laat heb je je sollicitatiegesprek?*") enz. Laat hen daarna een berichtje sturen naar iemand anders in de groep en de ontvangen berichten beantwoorden. Situaties uit het leven gegrepen hebben het meeste effect.
4. Na het uitwisselen van het eerste sms'je of e-mailbericht vraag je de deelnemers om de antwoorden die ze hebben ontvangen voor te lezen of aan jou te tonen. Suggereer eventueel aanpassingen die de berichten duidelijker zullen maken.
5. Je kunt eventueel ook tussen de lesmomenten een berichtje sturen naar de deelnemers, bijvoorbeeld om feedback te geven over hun taaltaken, de planning van de lesmomenten mee te delen, naar hun gezondheid te vragen wanneer ze zich niet goed voelen enz. Spoor hen aan om deze berichten te beantwoorden.

Zie ook Tool 24 *De dringendste behoeften van vluchtelingen vaststellen* en Tool 30 *Situaties identificeren waarin vluchtelingen de doeltaal moeten gebruiken*.